

# Sep sokolskich spisow

ISSN-1233-1333

ZAŁOŻONY w 1932 r.



## Sokół Pomorski

Organ Dzielnicy Pomorskiej  
Związku Tow. Gimnastycznych „Sokół” w Polsce

**Kanadský Sokol**  
věstník Sokolské župy Kanadské  
Ročník • Volume: 19.



**Canadian Sokol**  
newsletter of Sokol Canada  
promoting physical and mental fitness with moral education since 1911  
Srpen • August 2003

Číslo • Number 4.

24. slet Slovenského Sokola v USA

Menší město Valparaiso ve státě Indiana, 80 km jihovýchodně od Chicaga, bylo ve dnech 2.-6. července 2003 dějištěm 24. sletu Slovenské tělocvičné jednoty Sokol v U.S.A. • Sletu se zúčastnili cvičenci Americké obce sokolské, Dělnického amerického Sokola Sokola na Slovensku, Sokolské župy Kanadské a pořádající Slovenské tělocvičné jednoty Sokol v USA. • Česká obec sokolská byla zastupována tříčlennou delegací. • Součástí sletu byly závody a soutěže v nářadovém tělocviku, v moderní gymnastice, v plavání, v odhíjení a kroskové, v golfu, v kulečích a v soutěži tělesné zdatnosti. • Ve společenské části sletu byl pořádán večer mládeže, slavnostní banket a sletová veselice. • Během sletu se také konalo zasedání Světového svazu sokolstva. • Na hlavním sletovém dnu vystoupilo v pestrém pořadí na stadionu univerzity 500 cvičenců všech sítzek.

**ZVĚSTNÍK**  
občasník Sokola München



**SOKOL MÜNCHEN**

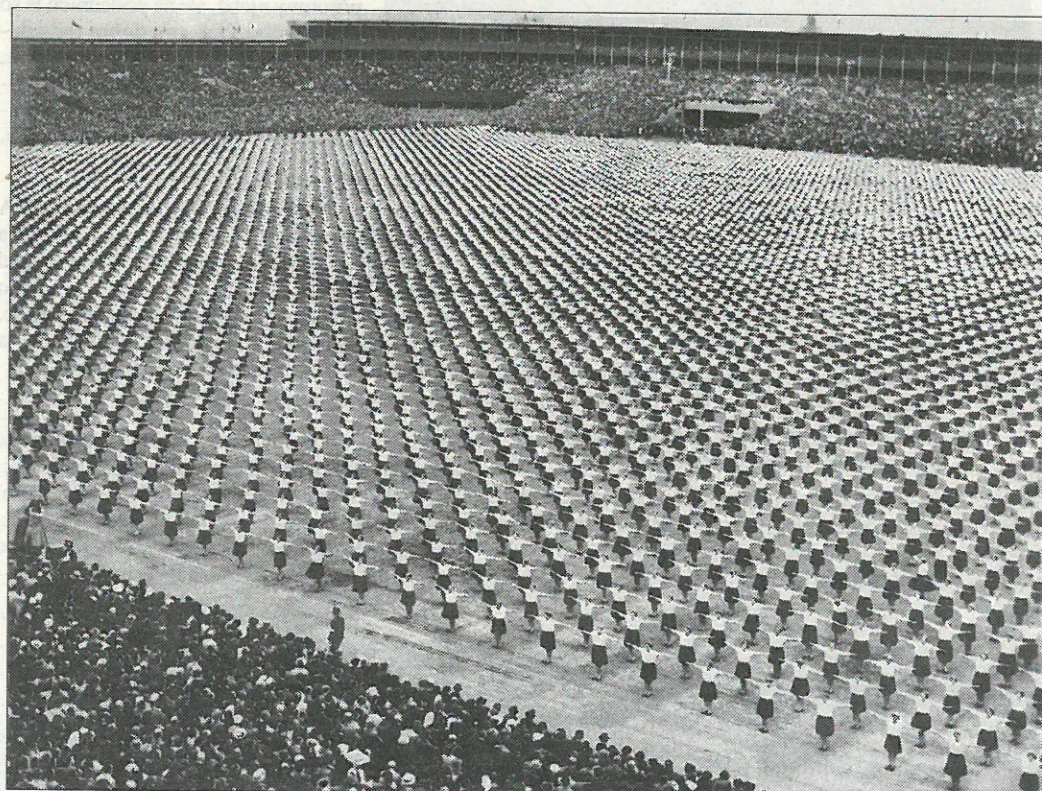
Wot lěta 1996 wuchadźeja Sokolske Listy prawidlownje jako přiłoha Serbskich Nowin, po tym zo běchu so do toho w lětomaj 1994 a 1995 w hektografowanej formje zhotowjeli. Wokolnik Serbskeho Sokola słuša k dosć nahladnej ličbje sokolskich spisow w mnohich krajach swěta. Časopis SOKOL –měsačnik českeho sokolskeho zwjazka ČOS – podawa w lětušim 5. čísle přehlad publikacijow, kotrež redakcija do Prahi dóstawa. Po rjedze su tam tute title wupokazane:

### MJENO SPISA

Sokol de Paris  
Kanadský Sokol  
Sokol Times  
American Sokol  
Besídka sokolská  
Newsletter  
Věstník  
VZLET  
SOKOL  
Sokół Pomorski  
Przegląd Sokół I  
Sokolske Listy  
Zvěstník  
NAZDAR  
Župni zprávy  
MiK

### PŘÍSPOMNĚNJA K WUDAWAČEJEM

Sokol Paris  
Sokol Canada  
słowanski Sokół USA  
ameriski sokolski zwjazk  
dźělačerski ameriski Sokół (DAS)  
Sokol Greater Cleveland  
Sokol Sydney  
słowacki Sokol  
słowjenski Sokol  
Zwiazek Towarzystw Gimnastycznych w Polsce  
Towarzystwo Gimnastyczne Sokół w Krakowie  
Serbski Sokół we tużicy, ZRN  
Sokol Mnichow  
Sokol Wien X  
Sokolska župa Šwicarskeje



## Sokolski stadion kulturny pomnik

Zwučowarki na wšosokołskim zléce w lěće 1932 Foto: archiw

Hoberski areal Masarykowneho stadionu na Strahovje w Praze je wot nalěca kulturny pomnik. To bě ministerstwo za kulturu Českeje republiky wobzamknyło. Z tym je přichod sokolskeho stadionu zawěšćeny. W nim přewjedzechu so zléty w lětach 1926, 1932, 1938, 1948 a 1994 a wot 60- do 80tych lět cylostatne spartakiady. Areal je tež mnohim Serbam znaty. Na nim wustupichu serbscy sokoljo w lěće 1932 z prostnymi zwučowanjami (26 zwučowanjow a k tomu dźesać žonow w narodnej drasće při nastupje), w lěće 1948 předstaji tam na 200 serbskich młodostnych narodne reje.

Mikra

SOKOŁSKE LISTY, wokolnik Serbskeho Sokola z.t.  
Zamołwity redaktor: Mikławš Krawc

# SOKOŁSKE LISTY



## W Praze budže XIV. wšosokołski zlět

W lětušim junijskim čísle českeho časopisa SOKOL steji na druhej stronje we wulkich pismikach tónle krótki tekst, Serbej zrozumliwy: „Za tři roky začne XIV. wšosokołský slet.“ Słowa maja so wosebje jako namołwa člonam českeho sokolskeho zwjazka ČOS rozumić, hižo nětko z přihotami na wulki podawk kónc junija/spočatk julija 2006 myslić. Je drje to zdobom informacija sokolskim zwjazkam w mnohich krajach swěta, dołhodobnje wobdźelenje na zetkanju sokołow w Praze zaplanować. Tež za naš Serbski Sokół to rěka, wo formje wobdźelenja w českej stolicy přemyslować a sčasom rozsudzić. Po tym zo běchmy so w lěće 1994 z delegaciju wjac hač sto ludźi na XII. wšosokołskim zléce wobdźělili, falowachmy w lěće 2000 hłownje z teje přičiny, zo bě w samsnym času serbski swjedžen w Slepom. W tutym zwisku je zajimawe pokuknyć do stawiznow wšosokołskich zléto a wobdźelenja Serbow:

Mjeztym zo po dotalnych slědženjach Serbja na zlétech 1882 (I.), 1891 (II.), 1896 (III.) a 1901 (IV.) zastupjeni njeběchu, móžemy na zakładze wjacorych žórłow za přichodne zléty tele ličby podać: dźesać w lěće 1907 (V. zlět), dźesać w lěće 1912 (VI.), dwaceći w lěće 1920 (VII.), stoapołsta w lěće 1926 (VIII.), dwajapołsta w lěće 1932 (z wustupom w Strahovskim stadionje na IX. wšosokołskim zléce), pjeć w lěće 1938 (X.), na 240 w lěće 1948 (z wustupom 227 młodostnych w Strahovskim stadionje na XI. wšosokołskim zléce), něhdze sto w lěće 1994 (XII.), bjez delegacije na XIII. zléce w lěće 2000. Za lěto 2006 drje njebudže móžno zwučowanske drustwo zestajeć, ale zarjadować serbski sokolski wječor w Praze a so na swjedzenskim čahu po měsće wobdźělic, tajka pre-

zentacija kaž naposledk w lěće 1994 dyrbjala so zaměrnje přihotować.

W mjenowanym lětušim 6. čísle časopisa SOKOL su wupisanja za hudźbu za zwučowanja cyłkownje trinaće cyłkow. Předwidžane su tele wustupy:

- starši z dźěćimi hač do třoch lět
- předšulske dźěci 4-6 lět
- młódsi šulerjo (1. a 2. lětnik)
- młódsi šulerjo
- młódsje šulerki (sportowy charakter)

- młódsje šulerki (rejwanski charakter)
- starše šulerki
- starši šulerjo/starše šulerki
- młode holcy a žony (moderna aerobica)
- žony srjedźneje staroby z nastrojemi
- žony srjedźneje staroby bjez nastrojow z nastrojemi
- žony-seniorki

Za muži-seniorow dotal wupisanje njeředleži.

M. Krawc



Swjedzenski čah wšosokołskeho zléta 1994 w Praze

Foto: M. Bulank

## Rozmowa z Feliksem Statnikom składnostnje jeho 75. narodnin

**Felisko, ty sy so 17. oktobra 1928 w Dobrošicach narodzil. Kajke bě to tehdy pola Statnik a kajka bě situacija w Dobrošicach?**

F. Statnik: Nan džełše najwjetši džěl swojeho žiwjenja jako kowar w Hórčanskej skale. Mać pak staraše so wo domjacnosć a małe ratarstwo na jednu kruwicu. Běchmy džewjeć džěci. Tři su w džěcacej starobje zemřeli. Ja běch najmlodši. Džensa je nimo mnje jenož hišće 90lětna sotra Zala w Dobrošicach žiwa.

Dobrošicy běchu w času mojeho džěcatstwa nimale ryzy serbska wjes. Jenož na ryčerkuble so němsce rěčeše.

**Po tym zo sy wot 1935 do 1939 ludowu šulu w Róženice wopytal, sy so za čas druheje swětoweje wojny na gymnazij do Würzburga podal. Za serbskeho wjesneho hólca něšto njewšedne. Kak je k tomu došlo?**

F. Statnik: Haj, po tym zo sym wot 1935 do 1939 do Róžanta pěši do šule chodzil a pola wučerjow kaž Jana Kubaša abo Maska Rječki wučbu měl – wot 1937 běchu tam zwjetša němscy wučerjo – přeswědči pater Dominik Mikel našeho nana, zo by mje na humanistiski gymnazij do Würzburga dal. Tam přebywach hač do lěca 1944, na to dyrjbach hišće ani 16lětny do wojakow jako pomocnik pola flak.

**Kak sy poprawom na wučerski wustaw do Radworja přišol?**

F. Statnik: Po nawróće do domizny 1945 džěłach jako pomocnik pola wjesnjanostry. Spočatk lěta 1946 dyrjbach so w nadawku wjesnjanostry na někajke posedženje do Budyšina podač. Tam rěčeše mjez druhim Pawoł Nedo. Wón wabješe za wučerstwo. Tři dny pozdžišo běch tuž student wučerstwa a po wosom njeđzelach hotowy nowowučer.

**Hdže sy potom skutkował?**

F. Statnik: Prěnje wučerske městno nastupich 1. junija 1946 w Konjecach. Wot 1950 hač do swojeje renty sym w Ralbicach wučil.

**Wěm, zo sy so cyle žiwjenje za sport horil. Kajke bě to tehdy scyla ze šulskim sportom?**

F. Statnik: W ludowej šuli w Róženice mějachmy dwójce wob tydžen šulski sport, a to w lécu zwjetša w pěskowej jamje při puču do Pěskec a w zymje na narjadach w šulskich rumno-

scach. Na gymnaziju we Würzburgu běchu wězo cyle hinaše wuměnjenja. Njemějachmy tam jeničce sportnišćo a sportowu halu, ale samo kupansku halu, w kotrejž smy pod fachowym nawodom pluwac nawuknyli.

**Po wójnje sy w Ralbicach aktiwnje kopańcu hrał, zwjetša jako wrotar. Kak to tehdy bě?**

F. Statnik: Haj, w léce 1947 zahajichu so w Kamjenskim wokresu dypkowe hry. My Ralbičenjo běchmy pódla, po tym zo běchmy sej



Stejo wotlěwa: Pawoł Frencl, Beno Šejda, Pawoł Čoška, Pawoł Šolta, Jurij Kilank, srjedzny rjad: Beno Ledžbor, Feliks Šolta, Pawoł Kilank, předku: Franc Matka, Feliks Statnik, Jurij Konjecht

sportnišćo w lécu [tam, hdžež je džensa kormjernja swini] wurjedžili a sporjadkowali. Wězo njemějachmy tam žanu předrasčernju. Draby spowěšachmy na halzy a porjadnje wumyc so po hrě tež njemóžachmy. Na wonkowne hry jězdžachmy z kolesom, samo hač do Kinsporka a Łužnicy. Hrajach poprawom na wšěch pozicijach, najčasćišo pak stejach we wrotach.

Dopominam so, zo sym raz w Kulowje w třoch partijach sobu hrał. Najprjedy pola młodžiny jako srjedzny škitar, na to pola 2. mustwa jako wrotar a skónčnje pola 1. mustwa jako prawy nadběhowar. A dyrjbu njec, zhrumadnosć mjez hrajerjemi bě tehdy wulkotna.

**Sy hišće ze sportom zwjazany, a kotre dalše „koniki“ maš?**

F. Statnik: Ze sportowej jednotku Ralbicy/Hórki čuju so dale zwjazany. Mjez druhim tohodla, dokelž tam moji wnučkojo Daniel, Robert a André sobu hraja. „Konikaj“, kotrejž aktiwnje pěstuju, stej pisanje wjesneje chroniki kaž tež rězbanjenje ratarskich gratow a nastrojow.

**Wutrobny džak za rozmowu!**

(Prašal so L. Zahradnik.)



Feliks Statnik jako wrotar Ralbičanskeho mustwa srjedz 60tych lět

Foće: archiw

## Konječan kopar w mustwje Drježdžany-sewjer

**W serbskej dorostowej kopańcy mamy tójšto nadarjenych koparjow. Jedyn z nich je 18lětny Markus Bjeňš z Konjec, kotryž hraje pola młodžiny A Drježdžany-sewjer. Jan Hrjehor je so z nim rozmowjał.**

**Ty sy před třomi měsacami šol z Budyšina z Budissy do Drježdžan ke koparskemu zjednoćenstwu Drježdžany-sewjer. Kak je k tomu došlo?**

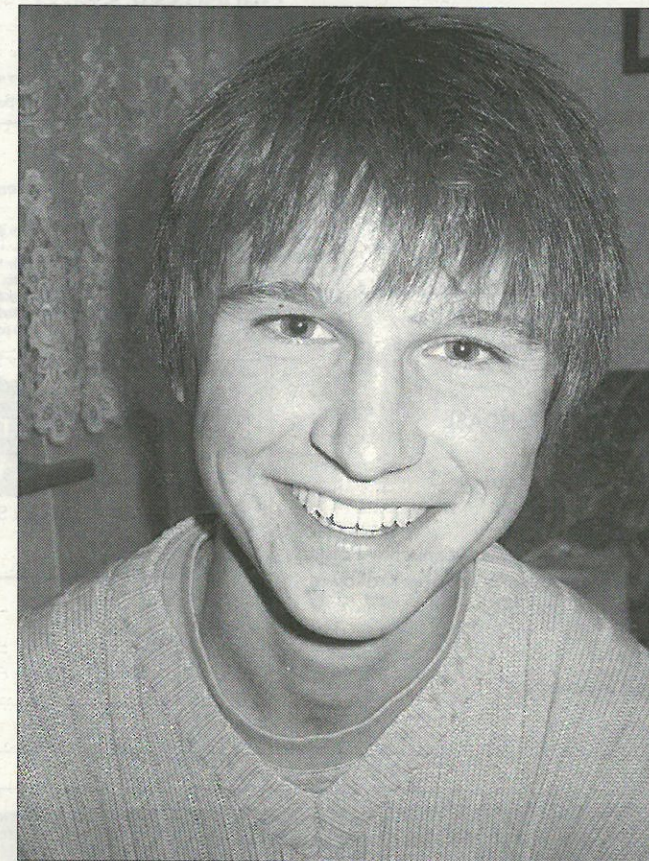
Ja sym poprawom hižo loni do Drježdžan hić chcył, ale to so njeje tak prawje poradziło, dokelž mějach komplikacije ze sportowym gymnazijom. Za mnje by to rěkało, zo měł 11. lětnik hišće raz wospjetować. Abituru sym potom w Budyšinje zložil a lětsa w lécu hišće raz probowy trening w Drježdžanach zabsolwował. Přeswědčili su mje najbóle fakty, kotrež za towarstwo rěča. Woni maja tam dobry dorost, a knjez Baron, trenar 1. mustwa a dorosta, je za swoje dobre džěło znaty. Swoje poslednje léto w młodžiny A chcu hišće poľnje wužič a so na taktisko-techniskim polu polěpsič. Postup młodžiny A do zwjazkoweje ligi bě wězo dalše wulke wuzadnje a jedna z přičinow, zo nětko w Drježdžanach kopańcu hraju.

**Je so w minjenych tydzenjach wšitko tak radžiło, kaž sy sej to předewzał?**

Kónc julija je so wulki přihot za młodžinu A započal. Spočatnje běch w kadry za zwjazkowu ligu, kotryž wobsteje ze 30 hrajerjow. Jedyn tydžen sym tam sobu trenował, a po tutym tydzenju su někotrych hrajerjow do druheje młodžiny A wotsunyli. Mjez sydnyjmi běch tež ja. To měješe wšelake přičiny. Poprawom bě to wotwidzome, dokelž ma wjetšina hrajerjow lěpše wukubtanje hač ja. Nětko sym w druhim mustwje, w kotrymž sym sej dosć dobre městno wuwjowal, ale wuhladow do přenjeho mustwa přińc w přichodnych tydzenjach a měsacach njeje.

**Prěnje mustwo młodžiny A hraje w zwjazkowej, druge w krajnej lize. To stej potajkim dvě wyšej klasy w dorostowej kopańcy. Kak Twój tydžen wupada?**

Trenigowy wobjim přenjeho a druheho mustwa je jenaki. Trenujemy wot pónđzele do pjatka, sobota je swobodna, a njeđzelo hrajemy. Móže so stač, jeli raz derje hrajemy, zo dostanjemy w běhu tydzenja džen swobodny, ale štyri kroc



Markus Bjeňš z Konjec, kotryž hraje pola młodžiny A Drježdžany-sewjer. Foto: Jan Hrjehor

znajmjenša trenujemy. Hry su za mnje stajnje znowa wulke wuzadnje. Tuchwilu stejimy před Dynamom Drježdžany, kotryž pak maja dvě hrě mjenje, na přenim městnje. Chcemy na kóždy pad postupič. Niwow w krajnej lize pak ze zwjazkowej ligu přirunować njemóžeš. Tam hraje so hišće lěpše kopańca.

**W Ralbicach sy bul kopač započal, potom sy něšto lět w Budyšinje hrał a nětko hraješ w Drježdžanach. Hdyž tele stacije mjez sobu přirunuješ, su zawěšće rozdžěle.**

Změny k towarstwomaj mějach mjez druhim wosobinske přičiny. Změna do Budyšina zwisowaše z wukublanjom na Serbskim gymnaziju. Z wotzamknjenjom abitury sym so rozsudžil

do Drježdžan hić. Pytach stajnje za nowymi sportowymi wuzadanjemi. Přirunuju z Budyšinom su w Drježdžanach lěpše sportowe wuměnjenja (lěpše wukubłani nazwučowarjo, sportowy gymnazij, sportowy internat, wjetši wobjim treninga). Z tym nastanje lěpša konkurencia. To pak njerěka, zo Budyšina dobre džěło njewukonja.

**Prěnje mustwo młodžiny A hraje nětko w zwjazkowej lize. To je najwyša klasa w němskej dorostowej kopańcy. Płača so na tutej runinje hižo pjenjezy?**

Někotři hrajerjo maja zrěčenje. Ja pak wobsah žanoho dokladnje njeznaju. Podpěra towarstwa je skerje materielneho razu a dawa so tež w formje wěstych financelnych wolóženjow. Za treningowe wobleki a črije płaći so na příklad příražka.

**Ze swojim bratrom Danielom maš w swójbje kopařa, kotryž je hižo wyškolasowu kopańcu hrał. Móžeš wot njeho wuknyč abo sy snano hižo raz dobru radu dóstał?**

Na kóždy pad. Na přenjeje hrě wón hišće přitomny njebě, ale na poslednich je so přeco wobdžěł a mi dobre rady dawal, předewšěm na taktiskim polu, na kotrymž mam hišće swoje słabošće. Taktiske zadžerženje je we wyškolasowej kopańcy wosebje wažne.

**Kóždy sportowc ma cile. Što su Tvoje?**

W bliskim přichodze chcu so pola młodžiny A w krajnej lize integrować, wjele přinawuknyč a wočaknyč, kajka budže situacija. Na kóždy pad chcu dale pola Drježdžan sewjeru wostač a so klětu tež pola druheho mustwa muži přesadzić. Mi pak je jasne, zo hraje w kopańcy strowota wulku rólu, tuž dohodobnje njeplanuju.

**Što činiš tuchwilu powotansce?**

Njejsym wotpohlad měł, hnydom studowac započec. Chcu tute léto cyle za kopańcu wužič. Před dwěmaj njeđzelomaj sym w žiwidlowym wobchodze džěłac započal. Z tym móžu sej něšto přizaslužec. Při wšěm so tuchwilu wo možnym studijnym směru informuju.

## Wulki wotřelós na wobraz

**W čísle 4 běchmy na 4. stronje wozjewili wobraz wo přebywanju serbskich džěci w léce 1947 w pólskim Jarocinje. Mnohich bě nam Trudla Krancowa mjenowala. Je zwjeselace, zo zhonichmy mjeztym mjena dalšich hólcow a hólcow na fotografiji. Tak informowaše knjez Alfred Měškank, zo sedži předku srjedza pólski přecel Serbow Alojzy Matyniak. Knjez Pětr Pěčka poda mjena**

**hólcow w přenim rynku – su to Helmut Jenč, Dytar Krawc, Franc Šolta, Horst Hantuš, Gottfried Schneider-Krawc a Wolfgang Šimenc. W Serbskich Nowinach (wudače z 9. septembra) doda knjez Horst Hantuš někotre dopomjenki na zajězd do susodneho kraja a tež někotre dalše mjena – w druhim rjedze wothorjeka su džěci Šwejdžic, Knježkec, Margit Kubašec, Jan Běmar, Jurij Kral a Jan Hendrich. Džakujemy so knjezej Hantušej za chwalbne słowa za Sokołske Listy a wšitkim druhim informantam!**

M. Krawc